

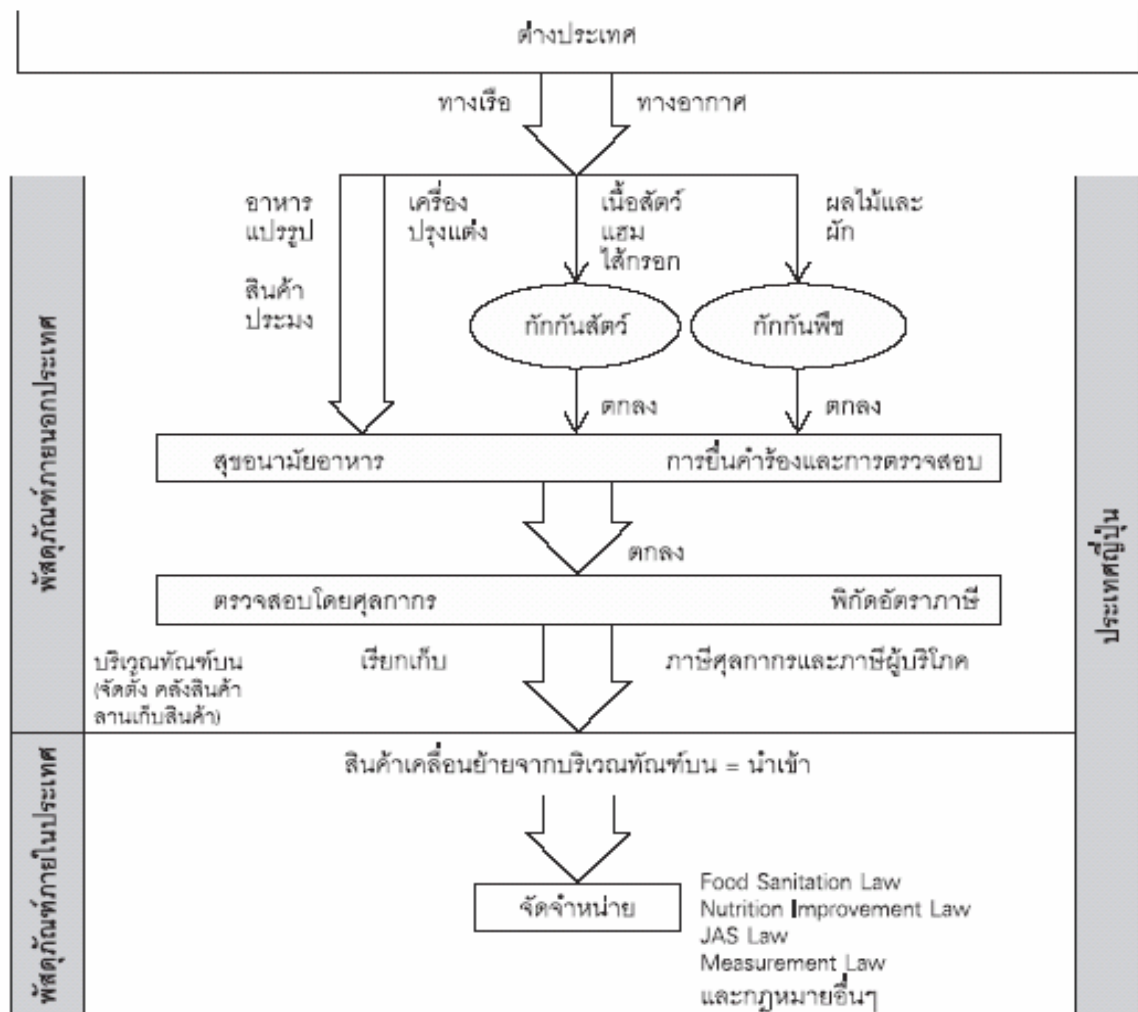
มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชและสัตว์ (Sanitary and Phytosanitary: SPS)

Food Sanitation Law

เพื่อเป็นการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพที่มีสาเหตุเนื่องมาจากอาหารและเครื่องดื่ม กฎหมายสุขอนามัย (Food Sanitation Law) จึงมีข้อกำหนดห้าม ผลิต ขาย หรือนำเข้าอาหารที่เป็นพิษ หรือมีส่วนผสมที่เป็นอันตรายหรือไม่ถูกสุขลักษณะรวมทั้งสารปรุงแต่งหรืออาหารที่มีสารปรุงแต่งที่ไม่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการสังคม (Ministry of Health, Labor and Welfare) สินค้าอาหารทั้งหมดที่มีวางจำหน่ายในประเทศญี่ปุ่นไม่ว่าจะผลิตในประเทศหรือนำเข้ามาจากต่างประเทศ จำเป็นจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายสุขอนามัยอาหารเช่นเดียวกัน ซึ่งกฎหมายดังกล่าวยังได้กำหนดความรับผิดชอบของผู้นำเข้าสินค้าอาหารไว้เทียบเท่าผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่ายภายในประเทศ

สินค้าอาหารนำเข้าจะได้รับการตรวจสอบและให้คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ณ หน่วยกักกัน (Quarantine Station) สังกัดกระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการสังคมในระหว่างการนำเข้า และโดยเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์สาธารณสุขท้องถิ่นในระหว่างการจัดจำหน่ายสำหรับสินค้านำเข้า หากเทียบกับสินค้าในประเทศแล้ว การตรวจสอบในรายละเอียดของสภาพการผลิต กรรมวิธีในการผลิตหรือแปรรูป รวมทั้งการเก็บรักษามักจะทำได้ไม่่ง่ายนัก ซึ่งบางครั้งอาจต้องตรวจสอบคุณภาพที่มีการเปลี่ยนแปลงในระหว่างการขนส่งด้วย

ลำดับขั้นตอนการนำเข้าสินค้าอาหาร

หมายเหตุ: การตรวจสอบสุขอนามัยของอาหารและการตรวจสอบกักกันโรคสัตว์/พืช สามารถกระทำไปพร้อมๆ กันได้ หากที่การร้องขอจากผู้นำเข้า โดยผู้นำเข้าดังกล่าวจะต้องเขียนระบุ “ประสงค์ให้ดำเนินการตรวจสอบพร้อมกัน” ในแบบคำร้องสำหรับการนำเข้าให้ชัดเจน

Domestic Animal Infectious Diseases Control Law

เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรคติดต่อในปศุสัตว์จากภายนอกประเทศ ที่เข้ามาก่อให้เกิดโรคและเกิดการกระจายของโรคแก่ปศุสัตว์ภายในประเทศ ตามหลักแล้วสินค้าปศุสัตว์ทั้งสดและแปรรูป จะต้องผ่านด่านกักกันโรคสัตว์

1. รายการสินค้าที่ต้องผ่านด่านกักกัน (สินค้ากักกันเฉพาะ)

- เนื้อหรือเครื่องในสัตว์ (เช่น สัตว์เท้ากีบคู่ ได้แก่ โค สุกร แกะ ฯลฯ รวมทั้ง ม้า) และแฮม ไส้กรอก เบคอน
- เนื้อของสัตว์ปีก (เช่น ไก่ ไก่วง นกกระทา เป็ด ฯลฯ)
- เนื้อกระต่าย ฯลฯ

2. รายการที่ได้รับการยกเว้น

ในจำนวนสินค้าที่เข้าชายฝั่งต้องผ่านด่านกักกันนั้นอาจได้รับการยกเว้นการตรวจสอบ หากได้รับการแปรรูปที่เหมาะสมตัวอย่างเช่น สินค้าปศุสัตว์บรรจุกระป๋องที่ได้รับการฆ่าเชื้อด้วยความร้อนอย่างทั่วถึง แต่ทั้งนี้จะต้องมีการพิจารณาถึงระดับความร้อนที่ใช้ สภาพของภาชนะบรรจุ ฯลฯ เป็นรายชนิดไป จึงควรสอบถามล่วงหน้า

3. รายการที่ห้ามนำเข้า

มีโรคติดต่อทางปศุสัตว์บางชนิดที่มีความรุนแรง และมีการติดต่อได้อย่างรวดเร็ว (ในปัจจุบัน ได้แก่ โรค Cattle plaque โรคปากเท้าเปื่อย และโรคท้องร่วงในสุกรแอฟริกา) ซึ่งถ้าฟังก์การกักกันโรคสัตว์มีอาจด้านทานการแพร่เข้ามาได้อย่างเบ็ดเสร็จ ดังนั้นจึงต้องมีการกำหนดพื้นที่ที่ห้ามนำเข้า และรายการสินค้าที่ห้ามนำเข้าขึ้น โดยพิจารณาจากสภาวะทางสุขอนามัยของปศุสัตว์ในส่วนต่างๆ ของโลก สินค้าอาหารที่อยู่ในข่ายดังกล่าวจะไม่สามารถนำเข้าญี่ปุ่นได้และจะถูกสั่งให้นำไปเผาทำลาย หรือจัดการโดยวิธีอื่น

สินค้าปศุสัตว์ที่ต้องตรวจกักกันภายใต้กฎหมายป้องกันโรคระบาดในปศุสัตว์

การจัดหมวดหมู่ตามกฎหมาย	ตัวอย่างรายการสินค้าที่ต้องแจ้ง	รายการสินค้าที่ไม่ต้องแจ้ง
ไข่	ไข่ไก่ ไข่เป็ด ไข่ไก่วงว ไข่นกกระทา ไข่ห่าน ที่ใช้สำหรับเพาะพันธุ์ บริโภค แบบเหลว แบบแห้ง แช่แข็ง ฯลฯ	ไข่ต้ม pidans (ไข่เป็ด/ไก่ที่แปรรูปโดยวิธีการแบบจีน)
กระดูก	กระดูกดิบ กระดูกอบแห้ง กระดูกบด กระดูกป่น กระดูกป่นอบ ไขมัน ฯลฯ	สินค้าแปรรูปจากกระดูก งาช้าง ฯลฯ
เนื้อสัตว์	เนื้อสด แช่แข็ง ใส่น้ำเกลือ ต้มสุก เนื้อตากแห้ง เนื้อผง เนื้อแปรรูป	เนื้อจิ้งจอก เนื้อปลาวาฬ ฯลฯ
ไขมัน	ไขมันดิบ แช่แข็ง แช่เย็น ใส่น้ำเกลือ หรือวิธีการอื่น	มันหมู ไข ฯลฯ
หนังสัตว์	หนังดิบ แช่แข็ง แช่เย็น ใส่น้ำเกลือ ดอง ตากแห้ง ฯลฯ	หนังฟอกแล้ว ผลิตภัณฑ์จากหนัง
เครื่องในสัตว์	เครื่องในสด แช่แข็ง แช่เย็น ต้มสุก	
นมสด	นมสด	เนยสด เนยแข็ง และสินค้าแปรรูปจากนม
แสม ไข่กรอก เบคอน	แสมทุกชนิด ไข่กรอกทุกชนิด เบคอน	ไข่กรอก

Plant Protection Law

เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อก่อโรคมะเร็งศัตรูพืชปรสิต ฯลฯ เข้ามาในประเทศไทย ญี่ปุ่น ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรป่าไม้และภาคเกษตร จึงได้กำหนดให้มีการตรวจกักกันโรคพืชในสินค้าเกษตร ทั้งที่เป็น สินค้าสด และแปรรูป

1. สินค้าอาหารที่ต้องผ่านด่านกักกันโรคพืช

- ผลไม้ดิบ และผลไม้เปลือกแข็ง
- ผลไม้ดิบแช่แข็ง หรือตากแห้ง
- ธัญพืช และแป้งจากธัญพืช (เช่น ข้าวสาลี แป้งข้าวสาลี)
- ถั่วต่างๆ
- เครื่องหอมและเครื่องเทศ (เช่น เมล็ดคาเฟ เครื่องเทศ) ส่วนผสมของยาสมุนไพร (ยาจีน)

จากพืช

- ไขมัน (เช่น น้ำมันจากเมล็ดพืช ฯลฯ)

2. สินค้าที่ไม่อยู่ในข่ายนี้

มีสินค้าอาหารที่เข้าข่ายข้างต้นหลายรายการ ที่เมื่อได้รับการแปรรูปอย่างเหมาะสมจะกลายเป็นสินค้าที่ไม่อยู่ในข่ายต้องตรวจกักกันโรคพืช ตัวอย่างเช่น สินค้าเกษตรที่ทำเค็ม ทำหวาน หมักในน้ำส้มสายชู ผลไม้แห้งบางรายการ เครื่องเทศอบแห้งบรรจุขวดเพื่อการจำหน่ายปลีก ฯลฯ อย่างไรก็ตาม สินค้าเกษตรที่แปรรูปด้วยวิธีอื่นๆ จะมีความหลากหลายในกรรมวิธี ดังนั้น จึงควรสอบถามเป็นการล่วงหน้า

3. สินค้าห้ามนำเข้า

สินค้าอาหารที่ห้ามนำเข้ามีดังหลายการต่อไปนี้

- (1) สินค้าที่มีดินติดมาด้วย
- (2) ผลไม้ดิบ ฯลฯ จากพื้นที่จำเพาะ (เช่น เขตที่มีการระบาดของแมลงวันผลไม้ เมดิเตอร์เรเนียน

แมลงพาหะของโรค (เช่น Mediterranean Fruit Fly, Mandarin Orange Fruit Fly และ Lodging Moth) ซึ่งอาจสร้างความเสียหายอย่างใหญ่หลวงเมื่อแพร่จากภายนอกเข้าสู่ประเทศไทย ญี่ปุ่น ดังนั้น พืชที่มีแมลงศัตรูพืชอาศัยอยู่ ซึ่งถูกนำความเสียหายอย่างใหญ่หลวงเมื่อแพร่จากภายนอกเข้าสู่ประเทศไทย ญี่ปุ่น ดังนั้น พืชที่มีแมลงศัตรูพืชอาศัยอยู่ ซึ่งถูกนำมาจากพื้นที่ที่มีการระบาดของแมลงดังกล่าว หรือมีเส้นทางขนส่งผ่านพื้นที่ดังกล่าวจึงเป็นสินค้าที่ห้ามนำเข้า รายการสินค้า

ห้ามนำเข้าจะแตกต่างกันไปตามแหล่งกำเนิดของแมลงศัตรูพืช ซึ่งหากพบว่ามีผู้นำเข้าจะถูกจัดการด้วยการเผาทำลาย หรือ โดยวิธีอื่นๆ

ที่มาของข้อมูล

องค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่น (เจโทร กรุงเทพฯ). การนำเข้าสินค้าอาหารในประเทศญี่ปุ่น. www.jetrobkk.or.th

เศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2548). โครงการศึกษานโยบายและมาตรการการค้าเชิงรุกกับประเทศคู่ค้าสำคัญ.

Japan External Trade Organization. **Handbook for Consumer Products Import Regulations.**

<http://www.jetro.go.jp/en/market/regulations/>